

Aan

Staatssecretaris

nota

Concept BNC-fiches mededeling Europese Commissie
bioplastics

TER BESLISSING

Datum

23-12-2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/311738

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Circulaire Economie

Beslistermijn

10-01-2022

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Op 30 november jl. zijn twee commissievoorstellen over circulaire economie gepresenteerd: de verpakkingenverordening die de huidige verpakkingenrichtlijn zal vervangen (een wetgevend voorstel) en het beleidskader voor bioplastics (een mededeling). Conform de afspraken met de Kamers wordt bij nieuwe Commissievoorstellen binnen 6 weken een kabinetsstandpunt gedeeld in een BNC-fiche. In deze nota ontvangt u het BNC-fiche voor het beleidskader over bioplastics. Het BNC-fiche over de Verpakkingenverordening ontvangt u afzonderlijk.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het bijgevoegde BNC-fiche voor de mededeling over biogebaseerde, bioafbreekbare en composteerbare plastics. Uw reactie ontvangen wij bij voorkeur op 10 januari, vóór behandeling in de BNC-commissie.

Kernpunten

Samenvatting voorstel

Doel van dit voorstel is om duidelijkheid te scheppen waar en hoe toepassing van biogebaseerde, biodegradeerbare en composteerbare plastics het meest duurzaam is en ondersteunend is aan een circulaire economie. Het voorstel bevat zelf geen concrete wetgevingsinitiatieven maar verwijst naar gerelateerde voorstellen op het gebied van o.a. verpakkingen en Ecodesign.

Ten aanzien van *biogebaseerde plastics*¹ stelt de Commissie dat de biograndstoffen bij voorkeur afkomstig moeten zijn van organisch afval en bijproducten, dan wel duurzaam gewonnen moeten zijn. Toepassingen in de chemie en materialen – en dan voornamelijk langdurige toepassingen en geen kortdurende producten als wegwerpplastics – hebben de voorkeur boven toepassingen in energie en brandstoffen.

¹ Dit zijn plastics die gemaakt worden van biograndstoffen zoals maïs of suikerbiet. Het zegt enkel iets over de oorsprong van het materiaal waarvan het plastic is gemaakt, niet wat er na het weggooien mee gebeurt. De plastics kunnen bijvoorbeeld recyclebaar of afbreekbaar zijn, of beide.

Ten aanzien van *biodegradeerbare*² en *composteerbare*³ plastics bepleit het kader dat reduceren, hergebruiken en recycleren de voorkeur hebben boven afbreken en composteren. Op deze manier blijven de materialen langer in de keten. Daarom stelt de Commissie dat deze plastics alléén moeten worden gebruikt in specifieke toepassingen als landbouwplastic (dat vaak op het land achterblijft en dus voor vervuiling zorgt) en theezakjes, koffiepads en fruitstickers (die belanden meestal al in het gft). Ook is goede labeling en certificering van belang zodat duidelijk is voor de gebruiker hoe afstand te doen van het product.

Datum

23 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/311738

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Circulaire Economie

Aan

Vivianne Heijnen

Bijlage(n)

2

Samenvatting standpunt Nederland

In grote lijnen wordt de mededeling verwelkomd, met twee aandachtspunten:

- Allereerst worden de voorstellen zeer beperkt vervat in regelgeving, Nederland had graag gezien dat het in regelgeving was vervat.
- Ten tweede is er veel aandacht voor het verduurzamen, certificeren en labelen van biogebaseerde, bioafbreekbare en composteerbare plastics, zonder dat er groei in de markt wordt gestimuleerd. Het stellen van eisen zonder stimulering brengt risico's met zich mee voor de groei van de markt voor biogebaseerde, bioafbreekbare en composteerbare plastics. Ook zorgt het voor een ongelijk speelveld met bio-energie en biobrandstoffen, waarvoor een (Europese) bijmengverplichting geldt.

Op het gebied van *biogebaseerde plastics* sluit het Europese voorstel in grote lijnen aan bij de Nederlandse ambitie. Aandachtspunten zijn:

- Nederland ziet graag een Europees verplicht minimumaandeel biogebaseerde plastics (er is wel een verplicht minimumaandeel voor recyclebaar aangekondigd in de parallel gepresenteerde Verpakkingenverordening).
- In tegenstelling tot de Commissie is het kabinet van mening dat er geen onderscheid dient te worden gemaakt tussen toepassing van biogrondstoffen in producten met een lange en korte levensduur.

Op het gebied van *bioafbreekbare plastics* sluit het voorgestelde beleid aan bij de Nederlandse ambitie. Aandachtspunt:

- De Commissie stelt dat landbouwplastics afbreekbaar moeten zijn in het milieu, vanwege het risico dat dit op het land achterblijft. In overeenstemming met de lijn in het NPCE stelt Nederland dat dit geen goed voorbeeld is, omdat het inzet- en recyclingpotentieel van landbouwplastics juist hoog is.

Op het gebied van *industriële composteerbare plastics* sluit het voorgestelde beleid aan bij de Nederlandse ambitie. Aandachtspunt:

- Het kabinet zal ervoor pleiten dat de huidige Europese standaard voor composteerbaar plastic herzien is vóórdat de verplichting ingaat. De huidige norm sluit namelijk niet altijd aan bij de omstandigheden in composteerinstallaties en het is belangrijk dat producten pas meegaan in het gft wanneer ze daadwerkelijk afbreken tijdens de composteercyclus.

Krachtenveld

Over het algemeen is de plasticsector blij dat er een richtinggevend voorstel is voor biogebaseerde, bioafbreekbare en composteerbare plastics. Echter zijn zij

² Dit zijn plastics die door bacteriën worden afgebroken tot water, CO₂, biomassa, mineraalzouten en bij afwezigheid van zuurstof tot methaan.

³ Dit zijn bioafbreekbare plastics die enkel in een industriële composteerinstallatie afbreekbaar zijn.

teleurgesteld dat er in het voorstel veel randvoorwaarden aan toepassing van bioplastics worden gesteld, zonder stimulering van het toepassen van deze plastics. Er wordt wel aangekondigd onderzoek en innovatie te stimuleren, maar er wordt daarbij geen aandacht besteed aan het stimuleren van daadwerkelijke toepassing en groei van de markt. In vergelijking tot biobrandstoffen en bio-energie, die wel worden gestimuleerd (met bijmengverplichting), blijft de markt daarom achter. Ook de terughoudendheid met betrekking tot afbreekbare plastics (deze alléén toepassen waar het concrete voordelen heeft, zoals bij theezakjes) vinden zij een barrière voor de markt.

Toelichting

Planning BNC-traject

- 30 november: publicatie commissievoorstellen
- 1 december – 22 december: intra- en interdepartementale afstemming
- 23 december – 8 januari: kerstreces
- 9 januari: BNC-fiches bij stas
- 10 januari: reactie stas
- 11 januari: behandeling BNC-commissie
- 17 januari: behandeling CoCo
- 20 januari: behandeling ministerraad

Politieke context

Er wordt weinig tot geen aandacht besteed aan biogebaseerde, bioafbreekbare en composteerbare plastics in de Tweede Kamer (in tegenstelling tot aandacht vanuit de markt en onderzoeksinstellingen).

Financiële/juridische overwegingen

Gezien het een mededeling betreft, heeft het vooralsnog geen financiële en juridische gevolgen.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Namen, telefoonnummers en e-mailadressen van betrokkenen aan het einde van het fiche.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Concept BNC-fiche EU beleidskader biogebaseerde, bioafbreekbare en composteerbare plastics	Dit is de kabinetsreactie op de EU mededeling. Dit is afgestemd met alle relevante ministeries en mede-overheden.
2	EU policy framework biobased, biodegradable and compostable plastics	Dit is de mededeling waarop wordt gereageerd.

Datum

23 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/311738

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Circulaire Economie

Aan

Vivianne Heijnen

Bijlage(n)

2